

2012MME116

Mondelinge vragen PvdA bij rondvraag Cie MME d.d. 3 september 2012,
over de overheidsreactie op de ontsnapte stikstofdioxide boven de Meern- Utrecht.

1. Wat ziet de gedeputeerde als zijn belangrijkste verantwoordelijkheid bij een calamiteitenmelding?
Bij calamiteiten (zijnde geen ongewone en/of onvoorziene voorvallen) is ons antwoord onder punt 4 van toepassing. Hetgeen bij BASF is gebeurd, valt, voorzover nu kan worden overzien, onder de categorie incidenteel voorval . Daar gaat de gemeente over.

2. BASF heeft –eenzijdig- aangegeven vanaf nu de melding anders te gaan doen. Bent u het met de PvdA eens dat het de taak van de overheid is om te bepalen hoe een calamiteitenmelding moet plaats vinden?

Inderdaad. Er bestaat geen onduidelijkheid over hoe in dit geval de melding had moeten plaatsvinden (direct doorzetten van de melding door de boodschappendienst naar de gemeente). Het 'anders gaan doen' heeft hier echter geen betrekking op 'het hoe', d.w.z. de procedure (want die is voor een ieder duidelijk), maar op 'het wat', d.w.z. de inhoud van de melding (met o.a. de mededeling door het bedrijf dat het probleem was opgelost). Daarop kan het bevoegd gezag pas achteraf reageren.

3. Wat heeft de gedeputeerde sinds de bewuste melding gedaan om de regie weer in handen te krijgen?

De regie over BASF ligt bij de gemeente. T.a.v. de boodschappendienst is namens de gedeputeerde inmiddels een afspraak gepland om als opdrachtgever de boodschappendienst als contractpartij te wijzen op gemaakte afspraken.

4. Waar ligt het hoogste bevoegde gezag bij een milieucalamiteit, bij de gemeente of bij de provincie? Wat is de rolverdeling precies?

Voor de duidelijkheid: BASF is volgens de laatste berichten en zoals onder vraag 1 al gezegd, geen calamiteit.

Bij een grootschalig incident of crisis moeten hulpverleners en hulpverleningsdiensten vanuit de dagelijkse werkzaamheden snel kunnen omschakelen naar één organisatie die het incident of de crisis bestrijdt. Dit wordt opschalen genoemd. Opschaling gebeurt op basis van duidelijke afspraken over de bestuurlijke en operationele leiding. Deze afspraken zijn vastgelegd in de Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure (GRIP). Tot GRIP 3 (bedreiging van het welzijn van (grote groepen van) de bevolking) is de burgemeester bestuurlijk verantwoordelijk. Met de Wet op de Veiligheidsregio's (1-10-2010) is de taak van de C.v.d.K. en de rol van de provincie bij rampen en de voorbereiding daarop veranderd. Als een ramp meerdere gemeentes raakt (GRIP 4), is de voorzitter van de veiligheidsregio bij uitsluiting bevoegd een aantal taken en bevoegdheden uit te voeren ten aanzien van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De voorzitter van de veiligheidsregio is tevens voorzitter van het RBT (regionaal beleidsteam) en overlegt in ieder geval met de burgemeesters van de betrokken gemeenten over het beleid en de besluiten die nodig zijn in het kader van de uitoefening van het bovenlokale gezag, tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet.

De voorzitter van de veiligheidsregio roept bij bovenlokale rampen of crises het RBT bijeen. Het RBT bestaat in ieder geval uit de burgemeesters van de getroffen gemeenten en de hoofdofficier van justitie. De C.v.d.K. ziet toe op de samenwerking in het RBT.

5. Klopt het dat een bedrijf een calamiteit in het algemeen moet melden bij de provincie en de uitzonderingsgevallen bij de gemeente? Wat maakt een geval een uitzonderingsgeval? Hoe veel uitzonderingen zijn er in de provincie?

Neen, dat klopt niet. Een calamiteit of een ongewoon voorval moet bij het bevoegd gezag worden gemeld. Wie het bevoegd gezag is, is per bedrijf verschillend.

6. Wie heeft dit meldingsprotocol opgesteld?

Voor zover het de boodschappendienst betreft, hebben wij hierover afspraken gemaakt met gemeenten en de boodschappendienst.

7. Hoe vaak is het protocol getest en wanneer heeft de laatste test plaats gevonden?

Het meldingsprotocol m.b.t. de boodschappendienst is een bestaande werkspraak die permanent en dagelijks op z'n merites wordt getoetst en waar nodig (o.a. bij zich wijzigende omstandigheden) tussentijds aan nieuwe situaties wordt aangepast.

8. Als de gemeente het bevoegde gezag is, waarom moet een bedrijf dan (ook) een melding bij de provincie doen? Maakt deze werkwijze de procedure niet onnodig ingewikkeld?

Het gestelde is onjuist. Alle gemeenten moeten als bevoegd gezag een 24-uurs bereikbaarheidsregeling hebben. Alle Utrechtse gemeenten maken daarbij gebruik van de provinciale milieuklachtentelefoon. Via deze telefoon worden binnenkomende klachten door de provinciale geconsigneerde doorgezet naar het juiste bevoegde gezag. De boodschappendienst kan dat namelijk niet zelf bepalen/beoordelen. Alleen voor BASF geldt dat klachten rechtstreeks naar de gemeente worden doorgezet door de boodschappendienst.

9. Bent u het met de PvdA eens dat de provincie voor de haar toebedeelde taken verantwoordelijk blijft, ook als ze voor haar taken een private onderneming inschakelt?

Ja.

Met vriendelijke groet,
Bert de Vries